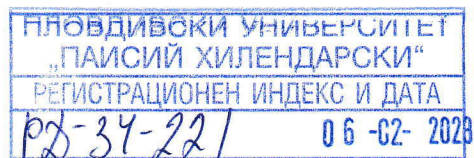

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

№ 0402-7
01.02. 2023 г.

ДО

ДОЦ. Д-Р ПЛАМЕН АНГЕЛОВ
ЗАМЕСТИК-ДЕКАН
ПО НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ
ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

Относно: *петицията на български учени за блокиране на научноизследователската дейност в държавните висши училища и научните организации с бюджетно финансиране поради прилагането на Закона за обществените поръчки*

УВАЖАЕМИ ДОЦЕНТ АНГЕЛОВ,

Във връзка с постъпило в Министерството на образованието и науката (МОН) Ваше писмо с вх. № 0462-4/12.01.2023 г. бих искала да Ви информирам следното:

На основание чл. 5, ал. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) директорите на научните институти и респективно – ректорите на държавните висши училища, са самостоятелни възложители на обществени поръчки и в това си качество носят отговорност за законосъобразното и целесъобразното разходване на бюджетните средства на съответната научна организация, включително чрез планиране, провеждане и възлагане на обществени поръчки. Министърът на образованието и науката не разполага със законови правомощия да оказва влияние върху взиманите от тях решения по откриването, провеждането и възлагането на обществени поръчки.

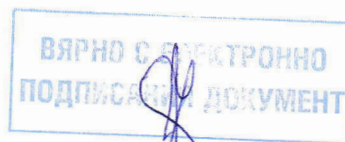
Многократно, по различни поводи, МОН е било сезирано за възникване на затруднения при извършването на научноизследователска дейност, породени от ограничения на ЗОП, вкл. спазване на регламентиранияте срокове по възлагане и изпълнение на дейности при научноизследователски проекти. Към настоящия момент възможност за избягване на забавянето при осигуряване на услуги и/или доставки, необходими за осъществяване на научноизследователска дейност, е същите да бъдат възлагани по реда и при условията на глава трета от ЗОП, която описва в кои случаи законът не се прилага, и по-конкретно при условията на чл. 13, ал. 1, т. 1 - 3 и т. 15 от ЗОП. Разбираме притесненията на ръководителите на научните организации и висшите училища, че възползвайки се от тази възможност, може да бъдат упрекнати в неспазване на закона, но следва да се има предвид, че при изпълнение на разписаните условия посочените изключения са възможност за възлагане на конкретни дейности.

Използвам случая да Ви информирам, че при бъдещи промени на ЗОП МОН ще подкрепи включването на текстове, които да го прецизират и улеснят научната общност при извършването на научноизследователска дейност.

1.2.2023 г.

X

ПРОФ. АЛБЕНА ЧАВДАРОВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР
Signed by: Albena Dyankova Chavdarova-Tanneva

ЗАКОН за обществените поръчки

Обн., ДВ, бр. 13 от 16.02.2016 г., в сила от 15.04.2016 г., доп., бр. 34 от 3.05.2016 г., изм. и доп., бр. 63 от 4.08.2017 г., в сила от 30.06.2017 г., изм., бр. 85 от 24.10.2017 г., доп., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 102 от 22.12.2017 г., в сила от 22.12.2017 г., изм., бр. 7 от 19.01.2018 г., изм. и доп., бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г., доп., бр. 17 от 23.02.2018 г., в сила от 23.02.2018 г., бр. 24 от 16.03.2018 г., в сила от 23.05.2018 г., бр. 30 от 3.04.2018 г., изм. и доп., бр. 49 от 12.06.2018 г., изм., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм. и доп., бр. 86 от 18.10.2018 г., в сила от 1.03.2019 г., изм., бр. 102 от 11.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2019 г., бр. 83 от 22.10.2019 г., в сила от 1.11.2019 г., бр. 102 от 31.12.2019 г., в сила от 1.01.2020 г., доп., бр. 23 от 14.03.2020 г., в сила от 14.03.2020 г., изм. и доп., бр. 107 от 18.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., доп., бр. 62 от 5.08.2022 г., в сила от 5.08.2022 г.

ЧАСТ ПЪРВА ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава първа ПРЕДМЕТ, ЦЕЛ И ПРИНЦИПИ

Предмет и цел

Чл. 1. (1) Този закон определя условията и реда за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки или услуги и за провеждане на конкурси за проект от възложители с цел осигуряване на ефективност при разходването на:

1. публичните средства;
2. средствата, предоставяни от европейските фондове и програми;
3. средствата, свързани с извършването на дейности в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги;
4. средствата на дружества и предприятия, които са възложители по смисъла на закона.

(2) Обществена поръчка е придобиването от един или няколко възложители посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от избрани от тях изпълнители, предназначени за обществени цели или за нуждите на публични възложители, а при секторни възложители – за изпълнение на секторни дейности.

Принципи

Чл. 2. (1) Обществените поръчки се възлагат в съответствие с принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и по-специално тези за свободно движение на стоки, свобода на установяване и свобода на предоставяне на услуги и взаимно признаване, както и с произтичащите от тях принципи на:

1. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
2. свободна конкуренция;
3. пропорционалност;
4. публичност и прозрачност.

(2) При възлагането на обществени поръчки възложителите нямат право да ограничават конкуренцията чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано

Чл. 12. (1) Министерският съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика определя с решения:

1. списък на стоките и услугите съобразно Общия терминологичен речник, които са предназначени за възлагане на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или за стопански субекти, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение;
2. програми за създаване на защитени работни места, в рамките на които възложителите имат право да запазят поръчки.

(2) При изготвяне на списъка и определянето на програмите по ал. 1 се вземат предвид провежданите национални политики, изпълняваните стратегии и програми, както и капацитетните възможности и номенклатурата на стоките и услугите, предоставяни от предприятията или лицата по ал. 1, като при необходимост списъкът и програмите се актуализират.

(3) В обявлението, с което се оповестява откриването на процедура за възлагане на обществена поръчка по ал. 1, възложителят посочва, че поръчката е запазена.

(4) Централните органи за покупки не са длъжни да запазват поръчки, които попадат в обхвата на списъка по ал. 1, т. 1.

(5) При възлагане на обществените поръчки по ал. 1 могат да участват лица, при условие че най-малко 30 на сто от списъчния им състав е от хора с увреждания или такива в неравностойно положение. В случаите по ал. 1, т. 1 лицата трябва да са регистрирани като специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания най-малко три години преди датата на откриване на конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка.

(6) Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания могат да участват в обществена поръчка по ал. 1, т. 1, при условие че могат да изпълнят най-малко 80 на сто от нейния предмет със собствени машини, съоръжения и човешки ресурс. За изпълнение на условието те могат да ползват подизпълнители или да се позовават на капацитета на трети лица, ако подизпълнителите или третите лица са специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания.

(7) В процедура за възлагане на запазена поръчка могат да участват и други заинтересовани лица, но офертите им се разглеждат само ако няма допуснати оферти на лицата по ал. 1.

(8) Условието и редът за участие, разглеждане на офертите, класирането и сключването на договор за запазена поръчка се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 102 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Агенцията по обществени поръчки оповестява списъка и програмите по ал. 1 чрез Портала за обществени поръчки в 7-дневен срок от обнародването на решенията по ал. 1 в "Държавен вестник" и осигурява връзка към регистъра по чл. 83 от Закона за хората с увреждания.

Глава трета

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Общи изключения

Чл. 13. (1) Законът не се прилага:

1. (доп. – ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) за обществени поръчки и конкурси за проект, които трябва да се възлагат по правила, установени в международно споразумение, сключено при спазване разпоредбите на Договора за Европейския съюз (ДЕС) и ДФЕС, между Република България и една или повече трети страни или техни автономни области за доставки, услуги или строителство на обекти, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни;

2. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките;
3. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат в съответствие с процедури за възлагане на обществена поръчка, установени от международна организация в нейни правила;
4. при придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, или права върху тях;
5. при поръчки за закупуване на програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на медийни услуги;
6. при арбитражни и помирителни услуги;
7. за правни услуги, свързани със:
 - а) представителство на клиент от адвокатско дружество или от адвокат в арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета страна или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или в производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка, или трета страна, или пред международен съд, юрисдикция или институция;
 - б) предоставяне на правни съвети от адвокатско дружество или от адвокат при подготовката на производство по буква "а", както и предоставяне на правни съвети по въпроси, които могат да станат предмет на производствата по буква "а";
 - в) удостоверяване и заверяване на документи, които задължително се извършват от нотариус;
 - г) предоставянето им от лица, определени от съд или компетентен орган, или по силата на закон, като изпълнението на услугите е под надзора на съда или на компетентния орган;
 - д) упражняването на функции на държавна власт, включително услуги по съдебното изпълнение, предоставяни от съдия-изпълнител;
8. (изм. – ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 1.03.2019 г.) при финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти, услугите, предоставяни във връзка с поемането и управлението на държавния дълг, услугите, предоставяни във връзка с управлението на системата на единна сметка и фискалния резерв, услугите, предоставяни от Българската народна банка, операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;
- 8а. (нова – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) за услуги, предоставяни на:
 - а) (Доп. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Българската народна банка, свързани с обмен на финансови съобщения, комуникация и поддръжка на системи за обмен на финансови съобщения, както и свързани с тях лицензии и услуги;
 - б) (Доп. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Българската народна банка и Комисията за финансов надзор, свързани с осигуряване на непрекъснат достъп в реално време до финансова и икономическа информация, включително средства за извличане и анализ на цени на активи и други икономически и финансови данни, както и на платформи за търговия и регистриране на финансови и други активи на международните пазари;
 - в) (Доп. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Българската народна банка, свързани с производство на български разменни и възпоменателни монети;
9. (доп. – ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 1.03.2019 г.) за заеми, включително банкови кредити, независимо от това, дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;

10. при трудови правоотношения по смисъла на § 1, т. 26 от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица;
11. при услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от юридически лица с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове от Общия терминологичен речник 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 с изключение на услугите на линейки за превоз на пациенти;
12. при обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или с метро, когато се възлагат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315/1 от 3 декември 2007 г.);
13. при обществени поръчки и конкурси за проект, свързани с областите отбрана и сигурност, за които не се прилагат разпоредбите на част четвърта:
- а) възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346, параграф 1, буква "а" от ДФЕС, или
 - б) (доп. – ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) когато възложителят е задължен да възложи и/или организира поръчката по специфични процедурни правила съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на ДЕС и ДФЕС, между Република България, от една страна, и една или повече трети страни, или техни автономни области – от друга, за доставки, услуги или строителство, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите ги страни, или
 - в) възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски, или
 - г) когато възложителят е задължен да ги възлага или организира в съответствие с правила, установени от международна организация, или
 - д) възлагани по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките, или
 - е) когато защитата на основни интереси, свързани със сигурността на страната, не може да бъде гарантирана чрез поставяне на изисквания, насочени към защита на информацията, която възложителят трябва да предостави при процедура по възлагане на обществена поръчка съгласно този закон или чрез други мерки с по-малка степен на намеса, или
 - ж) изпълнението, на които е придружено със специални мерки за сигурност в съответствие с действащото законодателство с оглед защита на основни интереси на сигурността на страната;
14. при обществени поръчки за услуги, възлагани от възложител на публичен възложител или на обединение от такива възложители, които имат изключителни права за предоставяне на съответните услуги по силата на съвместим с разпоредбите на ДФЕС закон, подзаконов нормативен акт или публикуван административен акт;
15. за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност, когато не е изпълнено някое от следните условия:
- а) ползите възникват изцяло за възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си;
 - б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя;
16. за услугите по задължително социално осигуряване;
17. за договори за застраховка, покриващи отговорност за ядрена вреда, в изпълнение на Виенската конвенция за гражданска отговорност за ядрена вреда, съставена във Виена на 21